

Список використаних джерел:

1. Мойсеєнко І. П., Марченко О. М. Управління фінансово-економічною безпекою підприємства: навч. посібник. – Львів, 2011. – 380 с.
2. Хаванова М. С. Стратегічне управління фінансово-економічною безпекою підприємства (на прикладі автомобілебудівних підприємств) : дис. канд. ек. наук : 21.04.02 / Хаванова Марина Сергіївна – Київ, 2015. – 216 с.
3. Камлик М. І. Економічна безпека підприємницької діяльності. Економіко-правовий аспект: Навч. посібник. – К., 2005.

СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ У ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ ЯК СКЛАДОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЇХ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

*Східницька Г. В., канд. екон. наук, Содома Р. І., канд. екон. наук,
Львівський національний аграрний університет*

Стратегічне управління як елемент комплексного управління будь-якого суб'єкта господарювання займає одне із ключових позицій, позаяк прямопропорційно впливає на визначення пріоритетних фінансових інтересів, попереджує вплив внутрішніх та зовнішніх факторів та кризових явищ в його діяльності. Особлива увага саме такому виду управління має надаватися у функціонуванні сільськогосподарських підприємств з метою забезпечення їх фінансово-економічної безпеки.

Методологія процесу формування конкурентних стратегій у сільськогосподарських підприємствах повинна бути сформована із сукупності специфічних методів та принципів прийняття управлінських рішень в області формування і реалізації конкурентних стратегій [3, С. 106]. При побудові таких конкурентних стратегій у сільському господарстві необхідно враховувати варіанти практичної реалізації управлінських рішень для досягнення цілей, що дозволяють підприємству оптимально використовувати існуючий конкурентний стратегічний потенціал і залишатися у конкурентному середовищі. Це пояснюється наявністю специфічних умов діяльності вітчизняних аграрних підприємств.

Аналізуючи специфіку сільськогосподарського виробництва констатуємо, що кожна особливість пов'язана з низкою проблем виробничого, управлінського, соціально-економічного характеру.

Так, узагальнимо специфічні особливості діяльності сільськогосподарських підприємств в сучасних умовах господарювання:

1. Наявність і вплив природно-кліматичних факторів;
2. Задоволення соціальних потреб продуктами харчування;
3. Пролонгований виробничий цикл;
4. Багатофункціональне виробництво сільськогосподарської продукції і його диверсифікація;

5. Недосконалість нормативно-правового забезпечення функціонування аграрних підприємств та політична нестабільність;

6. Трансформаційні і циклічні зміни у функціонуванні АПК.

На основі проведеного узагальнення своєрідних умов функціонування сільськогосподарських підприємств неможливо оминати увагою і актуальні проблеми їх господарювання, так як це важливий напрям дослідження формуванні конкурентних стратегій на перспективу.

З метою вирішення значущих і перспективних завдань, необхідно виділити структурні елементи системи стратегічного управління на мікрорівні та корпоративні (на рівні диверсифікованого підприємства), конкурентні і операційні (функціональні) стратегії.

Модель системи стратегічного управління сільськогосподарським підприємством може бути побудована з врахуванням принципу ієрархічності в системному підході [4, С.81-83]. За допомогою реалізації вищевказаного принципу існує можливість ранжування, функціонально впорядкованого ділення системи на супідрядні частки, підсистеми та елементи (рис. 1).

Запропонована система стратегічного управління сільськогосподарським підприємством ефективною і корисною буде на мікрорівні (тобто для суб'єктів господарювання аграрної сфери), тоді як на макрорівні структура системи буде іншою.

Рис. 1 – Система стратегічного управління сільськогосподарським підприємством

Для оцінки конкурентоспроможності і обґрунтування конкурентних переваг доцільно розглядувати сільськогосподарське підприємство як систему, елементи якої виступають процесами (постачання, виробництва, реалізації продукції), і як взаємозв'язок між цими процесами – відлагоджена взаємодія процесів, при здійсненні яких результати діяльності одного процесу використовуються як фінансові ресурси (грошові надходження) для іншого [6, с. 68-69].

Отже сільськогосподарське підприємство може бути представлене складною взаємодоповнюючою системою взаємодії на систематичній основі усіх процесів його функціонування (виробництва, і реалізації продукції, відтворення основних фондів).

Використання системного підходу при розробці і реалізації конкурентних стратегій в сучасному вигляді можна представити як:

- ✓ формування базової стратегії конкуренції;
- ✓ реалізація стратегічних рішень;
- ✓ оцінка ефективності реалізації стратегії і її коректування;
- ✓ дослідження зовнішнього середовища суб'єкта господарювання і прогнозування його у майбутньому;
- ✓ визначення стратегічної конкурентної мети, що погоджується з корпоративною стратегічною метою, а також визначення стратегічних конкурентних завдань;
- ✓ аналіз стратегічних альтернатив;
- ✓ аналіз внутрішнього середовища суб'єкта господарювання.

Запроваджуючи системний підхід при розробці і реалізації конкурентних стратегій, перш за все потрібно детально проаналізувати мінливість і гнучкість зовнішнього і внутрішнього середовищ, для визначення конкретних завдань і пошуку варіантів їх вирішення. Враховуючи специфічні особливості видів середовищ необхідно використовувати індивідуальний підхід до кожного з них, однак у загальній системі висновків результати аналізу їх повинні гармонійно доповнювати одні одних, оскільки процедури аналізу зовнішнього і внутрішнього середовищ взаємозв'язані. Проте, інформаційна база і особливості аграрної сфери дають можливість розглядати середовища на мікро- і макрорівнях не залежно один від одного.

Список використаних джерел:

1. Довгань Л. Є., Каракай Ю. В., Артеменко Л. П. Стратегічне управління : навч. посіб. [2-ге вид.]. Київ: Центр учбової літератури, 2014. – 440с.
2. Євчук Л. А. Стратегії забезпечення конкурентоспроможності сільськогосподарських підприємств : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня доктора екон. наук : спец. 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами» Миколаїв, 2010. – 36 с.
3. Євчук Л. А. Стратегічний менеджмент як механізм забезпечення конкурентоспроможності сільськогосподарських підприємств. Економіка АПК. 2011. – № 9. – С. 103–107.

4. Жуковський М. О. Оцінка конкурентоспроможності підприємств аграрного сектора економіки. Актуальні проблеми економіки. 2012. №9 (75). С. 81–87.
5. Забезпечення конкурентоспроможності аграрного сектора економіки України на внутрішньому та зовнішньому ринках: наукова доповідь / за ред. акад. УААН В. М. Трегобчука, чл.-кор. УААН Б.Й. Пасхавера. – Київ : Ін-т екон. та прогнозування, 2007. – 260 с.
6. Зоря С. П. Теоретичні основи стратегічного управління конкурентоспроможністю аграрних підприємств. Матеріали наук.-практ. конф. професорсько-викладацького складу за підсумками науково-дослідної роботи за 2011 рік [Текст] : зб. наук. пр. ПДАА. Полтава : ПДАА, 2012. – С. 68–70.

СУЧАСНІ ІТ-ТЕХНОЛОГІЇ ДЛЯ АНАЛІЗУ УПРАВЛІННЯ ЗЕД НА ПІДПРИЄМСТВІ

Ткачова О. К., канд. наук. держ. упр., доцент кафедри комп'ютерних наук та інженерії програмного забезпечення, Карлова А., магістр, Університет митної справи та фінансів, м. Дніпро, Україна

Підвищення ефективності управління ЗЕД підприємства не можливе без застосування сучасних багатофункціональних і надійних інформаційних систем, що дозволяють обробляти значну кількість інформації, управляти структурою підприємства, логістикою, взаємодіяти з підрозділами тощо. Сучасна інформаційна система управління ЗЕД підприємства має містити не лише комплекс підсистем накопичення, аналізу та презентації інформації, вона має оперувати із такими інформаційними потоками:

- надання інформації банківським установам через систему “клієнт-банк” для реалізації фінансового обігу підприємства;
- надання інформації-звітності фіскальним органам;
- двостороння взаємодія зі споживачами на засадах концепції CRM, що дозволяє значною мірою покращити рівень обслуговування та прискорити процедуру оформлення зовнішньоторговельних контрактів;
- двостороння взаємодія з постачальниками на засадах концепції ERP, що призводить до оптимізації витрат на закупівлю та зберігання;
- отримання вхідної інформації від підприємств-посередників щодо операцій з логістики, транспортування, страхування тощо.

Методика проведення економічного аналізу на основі використання сучасних комп'ютерних технологій повинна відповідати вимогам комплексності, системності, оперативності, прогресивності, динамічності, точності пізнання досліджуваного об'єкта, тенденцій і закономірностей його зміни та розвитку [2].

Основні підходи до комп'ютеризації проведення аналізу на підприємстві:

- 1) за допомогою модуля комплексної програми автоматизації управління підприємством. Розробники програмних продуктів, зокрема, фірма «Інтелект-Сервіс», корпорації «Парус», «Галактика» та ін. пропонують на ринку комплексні програми автоматизації управління підприємством, де вирішуються